

Gazoductul Ungheni-Chisinau

Țara:	MOLDOVA
Numărul proiectului:	48769
Sectorul de afaceri:	Resurse Minerale
Tipul anunțului:	Public
Categoria de mediu:	A
Data estimată a aprobării în	
Consiliul de Administrație BERD:	30 noiembrie 2016
Etapa de aprobare:	Aprobarea conceptului
Data publicării:	27 septembrie 2016

Descrierea proiectului

BERD a fost contactată de guvernul Republicii Moldovei cu solicitarea finanțării unui proiect care are ca scop consolidarea securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova. Proiectul constă în construirea unei noi conducte de gaze naturale, care va aproviziona cu gaze naturale din România capitala Moldovei, or. Chișinău. Noul gazoduct de 120 km va avea un diametru de 600 mm, cu o capacitate de 1,5 miliarde metri cubi pe an și va conecta rețelele de infrastructură de gaze existente din Ungheni (Moldova) și Iași (România). BERD colaborează cu mai mulți parteneri la etapa pregătirii proiectului, inclusiv cu Uniunea Europeană (UE), Comunitatea Energetică Europeană, Banca Europeană de Investiții (BEI) și Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (SIDA).

Obiectivele proiectului

Proiectul are drept scop sporirea securității energetice a Republicii Moldova prin diversificarea surselor de aprovizionare cu gaze naturale. Proiectul va include, de asemenea, un plan de acțiuni pentru reformarea sectorului gazelor naturale, urmărind obiectivul de liberalizare și reformare a sectorului gazelor naturale din Republica Moldova.

Impactul de tranziției

Impactul de tranziție al proiectului derivă din următoarele: i) extinderea pieței - securitatea energetică; ii) reformarea pieței - deschiderea pieței gazelor naturale din Republica Moldova pentru liberalizare.

Proiectul va sprijini agenda de reformare în sectorul gazelor naturale, prin liberalizarea pieței, în conformitate cu angajamentele Moldovei față de UE și Comunitatea Energetică.

Informații despre client

REPUBLICA MOLDOVA

Debitorul este Republica Moldova. În scopul implementării proiectului, finanțarea va fi acordată de guvernul Moldovei către VestMoldTransgaz ("VMTG"), un operator de sistem de transport a conductei de gaze Ungheni-Chișinău și interconectorului România-Moldova și deținută deplin de capital de stat.

Rezumatul finanțării BERD

EUR 41,000,000.00

BEI consideră oferirea în paralel a unui împrumut suveran, iar UE s-a angajat să acorde cofinanțare pentru proiect.

Costul total al proiectului

EUR 93,000,000.00

Rezumatul social și de mediu

Acestui proiect i-a fost atribuit Categoria A (2008 PSM), care necesită o Evaluare comprehensivă a impactului social și de mediu (EISM), având în vedere că proiectul reprezintă o investiție de tip greenfield a unei conducte pentru transport de gaze. Acest proiect a fost inițiat în 2013 și, prin urmare, politica socială și de mediu aplicabilă (PSM) reprezintă versiunea din 2008, deși proiectul este, de asemenea, compatibil cu PSM 2014. Documentele justificative și EISM au fost publicate pe 22 martie 2016 pe pagina web a BERD, printre altele, pentru revizuire și comentariu public, conform planului de implicare a părților interesate. Conducta propusă este de aproximativ 120 km în lungime și are un diametru de 600 mm.

Evaluarea socială și de mediu a acestui proiect a inclus mai multe vizite la fața locului (inclusiv diverse întâlniri și vizite în teren) a personalului BERD. În plus, un consultant internațional a fost contractat de către Bancă pentru a pregăti EISM. La elaborarea EISM au fost utilizate datele de referință existente sociale și de mediu. Aceste date au fost completate cu date de referință socio-economice acumulate pentru acest proiect în timpul numeroaselor întâlniri locale, interviuri, dar și prin utilizarea chestionarelor. Au fost organizate întruniri publice pentru acest proiect, drept parte a procesului de definire a obiectivelor de proiect, precum și o serie de adunări publice de-a lungul traseului conductei, parte a procesului local de informare și consultare a EISM.

Prezentul proiect se extinde pe aproximativ 120 km, de la Chișinău spre granița de vest-nord-vest cu România, în localitatea Ungheni. Aici conducta se va conecta la sistemul de distribuție a gazelor românesc. Gazoductul traversează zone cu o densitate relativ scăzută a populației, iar terenul este, în principal, în uz agricol privat, inclusiv pășuni, livezi și unele păduri. O mare parte a conductei este paralelă unui coridor de

utilitate existent și este adiacentă la un drum existent. Această abordare a fost adoptată pentru a evita și minimiza sensibilitățile sociale și de mediu. Mai mult, a fost elaborată și o evaluare fundamentală a aliniamentelor alternative întru asigurarea faptului că traseul final selectat final evită cât mai multe impacturi posibile. La examinarea alternativelor, a fost selectat aliniamentul 1b. Gazoductul nu va avea impact asupra habitatului critic și nici nu va încălca nici o zonă protejată, deși va traversa 100 m din zona tampon a Rezervației științifice “Plaiul Fagului”, și se va apropia de frontiera Rezervației peisagistice “Milești Cazimir” (ambele aliniamente sunt permise în conformitate la legislația locală și cerințele BERD). Trebuie, de asemenea, recunoscut faptul că conducta poate fi supusă unor micro-realinieri de până la 1.000 de metri, bazate pe oricare sensibilități sau condiții care pot fi întâlnite în timpul fazei de construcție. Orice abatere în afara acestei zone va necesita aprobarea prealabilă de către Bancă. În timp ce aliniamentul se va apropia de unele zone locuite, nu este necesară nici o strămutare fizică pentru acest proiect. Un document-cadru a fost pregătit pentru a aborda potențialele necesități de achiziția de terenuri și strămutări economice posibile, în conformitate cu legislația națională și cerințele BERD.

În cadrul acestui proiect a fost aplicată ierarhia de atenuare, și, ca atare, a fost evitat impactul cel mai semnificativ. Principalele impacturi rămase vor fi asociate cu activitățile de construcție reale și un control adecvat asupra contractorilor. Proiectul a fost conceput și urmează a fi construit și exploatat în conformitate cu legislația națională (Legea nr. 86 privind evaluarea impactului asupra mediului, 2014) și cerințele de performanță ale BERD. Acestea includ, printre altele, cerințele Directivei EIA UE și cerințele Espoo. Guvernul Republicii Moldova a informat Guvernul României despre acest proiect, precum și activitățile EISM, invitând România să participe la acest proces. Guvernul României a răspuns că nu este nevoie ca aceștia să facă parte din acest proces EISM.

Cooperarea tehnică

EISM include și Planul de management social și de mediu (PMSM), precum Planul de acțiuni sociale și de mediu (PASM), ambele dezvoltate pentru a se asigura că impacturile sunt atenuate și gestionate astfel cum au fost anticipate în EISM. Aceste documente se bazează pe o serie de planuri de management, inclusiv controlul eroziunii, gestionarea deșeurilor, implicarea părților interesate și gestionarea plângerilor, gestionarea trecerilor de apă, prevenirea scurgerilor și gestionarea traficului în vederea întreprinderii măsurilor specifice de atenuare și monitorizare. Având în vedere că principalele probleme sunt legate de activitățile de construcție, prerogativele PASM includ limitarea numărului de șanțuri deschise, securizarea oricărui șanț deschis în apropierea zonelor populate și localizarea taberelor de muncitori în afara comunităților, pentru a reduce la minimum perturbarea populației existente. În plus, o coordonare atentă a traficului de proiect va fi necesară în vederea asigurării faptului ca traficul de proiect nu crește riscurile de trafic în jurul școlilor sau în timpul orelor de vârf. PASM condiționează, de asemenea, o interacțiune strânsă cu comunitățile locale pentru asigurarea conștientizării populației locale a activităților de proiect, și informării privind metoda de plângere, fără teamă de pedeapsă (constrângere). Cerințele acestor planuri vor reprezenta un angajament pentru toți contractorii care vor lucra la acest proiect, iar proprietarii vor monitoriza conformitatea cu aceste planuri. Pe lângă monitorizarea proprietarului a punerii în aplicare a acestor planuri, în cazul în care BERD va finanța acest proiect, Departamentul de mediu și durabilitate al Băncii va monitoriza performanța socială și de mediu în timpul construcției și operării proiectului.

Cooperarea tehnică: Banca a angajat Fichtner GmbH pentru a efectua o evaluare extinsă tehnică, de reglementare, financiară, socială, și de mediu a proiectului. Evaluarea a fost finanțată de către SIDA. Alte misiuni de inginerie și asistență de reglementare sunt luate în considerare și pot fi publicate în viitor.

Datele de contact ale companiei

Dna Aurelia Samson
aurelia.samson@mepiu.md

+373 22 496 796

Str. Alecu Russo 1, etajul 16, oficiul 163, MD-2068, Chișinău, Republica Moldova

Oportunități de afaceri

Pentru oportunități de afaceri sau achiziții, contactați compania client.

Întrebări generale

Cereri de proiecte BERD care nu sunt legate de achiziții:

Te+44 20 7338 7168; Fax: +44 20 7338 7380

Email: projectenquiries@ebrd.com

Politica de informare publică (PIP)

PIP stabilește modul în care BERD comunică informații și se consultă cu părțile interesate, astfel încât să promoveze o conștientizare și înțelegere mai bună a strategiilor, politicilor și operațiunilor.

[Textul PIP](#)

Mecanismul de reclamație a proiectului (MRP)

BERD a stabilit Mecanismul de reclamație a proiectului (MRP), pentru a oferi oportunitatea de revizuire independentă a plângerilor din partea unuia sau a mai multor persoane sau din partea organizațiilor, în ceea ce privește proiectele finanțate de Bancă, care se pretinde că ar fi cauzat, sau care ar putea să cauzeze prejudicii.

[Regulamentul de procedură care reglementează MRP](#) | [Versiunea în limba rusă](#)

Orice reclamație în cadrul MRP trebuie să fie depusă nu mai târziu de 12 luni după ultima distribuție a fondurilor BERD. Veți putea contacta ofițerul MRP (la pcm@ebrd.com) sau Oficiul rezident al BERD relevant, pentru asistență în cazul în care nu sunteți sigur în ceea ce privește perioada în care trebuie să fie depusă plângerea (reclamația).